

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:
Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Top ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Dardanelele.

Uriașa încăierare, în care s'au încins marile puteri europene, pare a se desluși, în zilele din urmă, prin atacul ententei — terra marique — asupra Dardanelor.

Ghiarale mâței încep să iasă la iveală prin sac.

În urma urmei, Rusia cu toată pravoslavnicia ei binecunoscută, trebuie să iasă, cu cărțile pe față.

Ce-i trebuie ei din acest războiu? Să izbândească visul lui Petru cel mare, să-și asigure stăpânirea peste strâmtoarea Bosforului și a Dardanelor, ca să iasă odată la largul mării, strâmtorită până acum — cu tot imensul ei imperiu — numai la un teren comercial prea de tot îngust.

Fortărea Dardanelor e un fapt împlinit și dă de gândit întregii lumi, ce urmărește, cu atențiune, svârcolirile acestui războiu uriaș.

Rusia, ori cât s'ar părea de puternică, n'are destulă muniție de războiu, — mai ales tunuri — și are urgentă necesitate, de a se pune în contact direct, cu aliatele ei. În schimb, ea le va prevedea, probabil, cu alimente.

Mai e încă o ipoteză, și mai probabilă încă.

Se svoniă, cu câteva săptămâni înainte de bombardarea Dardanelor prin flota anglo-franceză, că Rusia pornește din Odessa, cu o oștire formidabilă, să forțeze Bosforul. Și iată, că Rusia nici n'a pornit încă deabinele, și flota anglo-franceză și-a și făcut apariția la Dardanele. Trăsătura aceasta de șah, destul de importantă, se poate interpreta și ca o acțiune *armonică* a ententei, dar — date fiind precedentele istorice — s'ar putea privi mai mult ca *un control*, ca nu cumva Rusia, să se înstăpânească

singură, pe aceste comori, la cari râvniseră de atâta vreme, cei trei aliați de azi.

Am mai spus-o, și cu alt prilej, că Bosforul și Dardanelele vor putea provoca, foarte ușor, zizanie în sânul ententei — și nu credem să ne înșelăm, în această ipoteză a noastră. Amintirea Sevastopolului, probabil nu s'a șters cu totul..

Fortărea Dardanelor va dovedi, cât valorează legăturile artificiale a ententei.

Indirect, mai vrea să realizeze ceva: să impună intrarea în acțiune a statelor neutre din Balcani: România, Bulgaria și Grecia.

Cea din urmă, cu toate ofertele măgulitoare ce i-se făceau, și-a păstrat neutralitatea, chiar cu jertfirea lui Venizelos.

Ce vor face celealte două puteri — nu se știe.

Fără îndoială, situația lor e foarte dificilă, dar aliate, cum sunt în vremea din urmă, vor ști, fără îndoială, să-și apere interesele lor, cu vrednicie!

Întru amintirea adormitului în Domnul Dr. Vasile Moldovan.

În ziua de 11 Martie Societatea „Alexi-Șincal” a clericilor din Gherla a ținut ședință comemorativă întru pomenirea decedatului său conducător *Dr. Vasile Moldovan*.

La aceasta ședință, afară de tinerii clerici, au fost de față dnii: Gregoriu Pop canonic, rector seminarial, Dr. Victor Bojor prof. de teol. prefect seminarial, Dr. George Vidican prof. semin., Dr. Ioan Șanta prof. de preparandie, Dr. Ioan Magyar prof. de teol., Reverenzii Ioan Varna v-not. consist., Grigore Strâmbu prof. de teol., rigorosant în s. teologie.

Prezidentul Societății, Traian Simon, într'un preafrumos discurs relevă meritele profesorului Dr. Vasile Moldovan, care și în cele din urmă ale sale clipe și-a adus aminte de clerici. A lăsat un fond, din ale cărui

interese să se premieze în tot anul cele mai bune operate. Prin aceasta a dat clericilor indemn spre lucru. Afară de aceasta a mai testat Societății clericilor și biblioteca sa foarte prețioasă, care să fie nu numai un izvor de stămpărare a setei de știință, ci și un puternic imbold spre a păstra cu sfințenie amintirea binefăcătorilor Societății. Societatea cu regret își exprimă condolențele și mulțămirile sale familiei defunctului, carea a executat voința fostului conducător Dr. Vasile Moldovan.

Se face apoi referadă asupra bibliotecii, care e numită „Dr. Vasile Moldovan”. Bibliotecarul Vasile Pop, constată că s'a primit o preaprețioasă și aleasă bibliotecă care constă din 126 opuri în 168 volume. Toate opurile sunt de specialitate, teologice și în diferite limbi, care lucru ne arată înalta erudiție a celui adormit.

Societatea apoi decide, ca întru amintirea lui, să trimită 20 de bucăți din cărțile celele „Onoratul Paraclis”, românilor răniți așezați în spitalul „Sf. George” din Blaj.

La urmă dl secretar al societății Emil Lobonț cetește următorul discurs:

Și iată-ne, iubii Frați, adunați împreună... Noi toți suntem aici. Dar ne lipsește cineva, locul iubitului nostru conducător e gol, Clarissimul Domn Dr. Vasile Moldovan — cum ti ziceam — nu e de față la ședința noastră! Cine ne va conduce atunci? Cine ne va da sfaturi de frate, cine ne va corege cu blândetă smintelele? Cine? Iată răspunsul: Amintirea lui! Să privim numai cu băgare de seamă viața lui, ținuta lui mai ales, ca și conducător al societății noastre și îndată îl vom avea pe conducătorul nostru, care ne va arăta ca un far calea ținutei noastre, nu numai aici între pereții Seminarului, ci și ești în viață! Iubitul nostru fost conducător studiile teologice și le-a făcut în seminarul central din Budapesta. E în un mediu de tot străin. Puținii clerici români îndată se înfrățesc, căci de nu-și vor fi ei loru-și frați doar străinii ti vor îndrăgi?... Tinărul cleric Moldovan e iubit de toți pentru ființa sa delicată și dreaptă. Anii cari li petrece în acel seminar li formează una din celea mai plăcute și fericite părți a vieții sale. Acești ani li croesc directiva carea o a luat în viață. Iată cum scrie el despre viața din anul 1903: „Dulci și plăcute sunt suvenirile din seminar. Nu știu cu ce aș putea asemăna acest lăcaș al însuflețirii, al devoțiunii, ca acei cari n'au idei despre el, să-l cunoască baremi în câtva în lumina sa adevărată și nu din hulele lumii moderne.

care nu poate numai se deosebi această instituție pentru că nu o cunoaște! Nu se pornește o mișcare de bine fie pentru biserică, fie pentru încercatul nostru popor, ca în seminar să nu-și aibă admiratori, adoratori, propagatori. Momente de însufletire pentru ideile mari, pentru mișcări salutare sunt la ordinea zilei în seminar. Cu conștiință liniștită aș putea afirma, că toată viața seminarială din aceasta stă. Pe acest ton convingător continuă apoi spre semn că a știut prețui după merit chemarea seminarului! La anul 1903—4 e prezidentul societății din jurul bibliotecii române a seminarului central, numită „Salba”. Că e mare distincție aceasta pentru adormitul în Domnul, apare de acolo, că l-au ales la acest oficiu bărbați marcați și dela cari așteaptă mult biserică noastră ca: Ioan Agârbicean, Ștefan Pop, Nicolau Brânzeu, Petru Hetcou, Ioan Santa etc. cari își făceau atunci acolo studiile. Și adormitul în Domnul era vrednic de onorul care i-l-au dat frații săi. În acel mediu străin el îi îmbărbătează pe frații săi atât cu pildă cât și cu vorbă, ca să nu-și uite de datorințele cari le au ca „clerici greco-catolici români”! Roagă colegii săi ca să se nizuiască a păzi pacea cu clericii de altă limbă și, folosindu-se de aceea liniște, să pună pond mai mare pe perfecționarea proprie în ale limbii și-a literaturii bisericești și profane române! Indeamnă la muncă pe toți acei aleși tineri, cari au fost învredniciți să-și facă studiile la aceea facultate superioară! Ba chiar îi mustră zicându-le: „Până au fost românii la s. Barbara, în Viena, au tradus Catehismul lui Deharbe, Fabiola, au edat lucrări proprii, dar de când s'au mutat aici, nu mai dau nici un semn de viață. Se întreabă publicul catolic român, ce fac 15 români în seminarul central?... Vorbele lui n'au fost zădarnice. Căci eșind în viață atât el, cât și confrății săi

precum încă o preafrumoasă pleiadă de tineri preoți eșii de acolo, dau semne atât de înflăcărare sfântă, cât și de voință puternică de muncă. Așa era mult inbitul nostru conducător ca cleric. Pe lângă studiile sfinte nu și-a uitat nici de datorințele care le are un preot catolic român.

Ajuns aici îndată își câștigă simpatia tuturor. Se interesează de societatea noastră, carea pentru dragul care i-a purtat și pentru ajutoarele cari i-le-a prestat, îl alege de membru onorar. Fericitul în Domnul e foarte plăcut atins de aceasta distincție. Adresează o scrisoare societății din care apare nobilul său mod de gândire. Intre altele zice: „Mi-a zăcut totdeauna la inimă și-mi zace înflorirea societății teologilor, căci aceasta este un mediu de sporire a cunoștințelor intelectuale. Ba este și trebuie să fie un mijloc de cimentare a solidarității teologilor, carea să se păstreze și după ce ies dintre zidurile seminarului. O consider și ca un mijloc de aștepta și promova acel sănătos simț de naționalitate care-i de lipsă ca sfânta noastră biserică să-și aibă puterea de de mântuire. În aceasta direcție, aș vrea ca să înaintați și mă voi simți fericit, dacă voi putea contribui și eu cât de puțin la progresul Societății Dier Voastre... Acesta e cel mai hotărât al său pas în apropierea spre Societatea, spre inimile noastre! În inima sa are format idealul cel mai corect spre a da directivă tinerilor cari sunt orânduți spre marea slujbă a Preoției! El va avea să întipărească în sufletele tinere, ca de ceară, acel chip care nici când să nu-l poată pierde din vedere ajunși în păstoria sufletelor. Nu trebuie deci să ne mirăm nici decât, că înaintații noștri sunt foarte veseli anunțându-li-se în ședința din 1 Octomvrie 1908, că de acum înainte Societatea o va conduce Clarisimul Domn Dr. Vasile Moldovan. Protocolul acelei ședințe ne spune în glasul său sec: „Socie-

tatea ia cunoștință cu viuă bucurie această știre... În acest cerc al nostru, noul conducător află sol și bază bine muncită prin conducerea înțeleaptă a antecesorului său Dr. Victor Bojor, care, din pricina multelor sale ocupațiuni, e silit să renunțe la conducerea Societății noastre.

(Va urma.)

Clironomul în Viena. Moștenitorul, sosind ieri aici de pe câmpul de războiu, la amiază a primit mai mulți în audiențe, iar în 16 l. c. iarăși a călătorit pe frontul de războiu.

Ministrul de honvezi în Viena. Luni dimineața baronul Hazai Samu, ministru de honvezi, a sosit în Viena, însoțit de colonelul Kubinyi.

Papa pentru schimbul internaționar. — La mijlocirea Papei se îndeplinește schimbul persoanelor deținute. S'au ivit încă neînțelegeri între Germania și Anglia cu privire a etatea celor internați, dar la dorința Papei, dificultățile au fost delăturate.

Atacul ziarului „Novoje Vremja” — La timpul său Sfântul Scaun, exoperând schimbul prinsonerilor invalizi, în telegrama adresată Împăratului Wilhelm între altele zice aceasta: *Pentru iubirea creștinească față de omenime, cu care s'a distincts Majestatea Sa...* La aceasta ziarul rusesc „Novoje Vremja” a adaus următoarea reflexie, care este caracteristică pentru modul de cugetare rusesc:

Dacă noi vom primi cuvintele acestea cu o schimbare de față, cari cuvinte sunt exemplul cel mai eclatant de minciună ome-

FOIȚA.

Uniformizarea ceremoniilor sacre și Tipicul bisericesc.

Încă înainte cu un an Ven. Ordinariat de Lugos, prin un circular al său dispune ca, în conferințele protopopești de primăvară, să se pertracteze amănunțit toate acțiunile dela sf. liturghie și prin un referent ales să notifice toate datinele din deosebitele parohii, făcând propunere concretă că ce este de susținut, și ce de omis, ca în modul acesta să se poată face uniformizarea ceremoniilor sacre în întreaga Dieceză. Sublimă idee! Și spre realizarea ei ar trebui să tindă toate diecezele române! Ne adoptând nimic dela străini, nici chiar birete catolice dar nici căciuli rutene! Totul ce să face să fie propriu românesc (P. P. Piu X). Și apoi cu d. Iorga: Noi prin Noi!

În restimpul de un an însă, dela conceperea ideii mărețe indicată în circularul de mai sus, apare „Tipicul bisericesc” și cu el realizarea în parte, al unui vechiu desiderat a bisericii noastre menit spre luminarea tuturor fețelor bisericești și ca compendiu pentru noii Leviți.

Nu intenționez vreo critică ori recenziiune asupra laudatului op, făcându-o aceasta

specialității, ci văzând unele acțiuni și datini omise ori cu vederea trecute, îmi iau voie a face unele modeste observări.

Tipicul în sine este uniformitatea completă a tuturor acțiunilor și datinilor unei biserici, regularea cărora are să o cuprindă în corpul său, iară cei aplicați în „slujbele” bisericești, au să se conformeze în tocmăi.

Ceeace să face într'o biserică are să se facă și în cealaltă.

Dacă într'una să cetesc ori să omit rugăciunile dela Inserat ori mânecat să se cetească ori omită și în cealaltă precum și din partea cantorului Exapsalmul.

Aici un mic episod din trecut. Eram la examen, prezenți mai erau: nemuritorul metropolit Vancea și canonicul Papfalvi, doi mari tipichiști, și pe tema că să se cetească ori nu rugăciunile indicate, tinde o discuție încheiată cu cuvintele: așadară rămâne adlibitum până la un conciliu provincial. (Și de atunci au trecut două). Și incorectitatea se continuă.

Toaca și campanele.

Dupăce, începutul tuturor acțiunilor și ceremoniilor sacre, să anunță prin baterea tociilor și trasul campanelor, lucrarea aceasta încă ar trebui să fie uniformă, dacă nu, cel puțin așa după cum prescriu cărțile bisericești. Tocile — de fier și lemn pe unde sunt — să se bată numai la ceremoniile strict bisericești, iară nu și la înmormântări cum e

obiceiul pe unele locuri, asemenea și trasul campanelor să-și aibă tipicul lor general, dară așa întocmit încât să nu se conturbe s. liturghie după cum să face la unele biserici că se trag și la cetirea „Apostolului” când unii mai și cădesc, prin ce toată atențiunea credincioșilor să abate dela ascultarea frumoaselor învățături apostolicești, cu deosebire în bisericile rurale.

La Procesiuni.

Nu se spune, dacă preotul poate ieși în procesiune așa îmbrăcat dupăcum era la s. liturghie, ori numai în felon și patrafir. În Tipic e trecut cu vederea.

Să știe, că în unele părți, la înmormântări, preoții merg în ornatele sacre cu capetele acoperite, unii cu pălării alți cu căciuli, ceeace nici de cum nu corespunde acțiunii lor dară nici actului însuși, cu deosebire când servesc mai mulți deodată ba și ornatele ar trebui să fie de aceeași culoare, iară nu după diferite continente. De cumva însă ar lipsi resursele spre cumpărare, în ziua de astăzi, har Domnului, fie care d. preoteasă română e capabilă a confecționa un felon ori un patrafir! Și în modul acesta s'ar putea ajunge la uniformitate și aci! Deci, la înmormântări nu căciuli rutenești, nici birete, ci să se introducă peste tot: capuții speciale românești utilizându-se ornate de una și aceeași culoare.

nească. care s'a rostit de când există graiu omenesc, oare lumea adevărat catolică cum va primi acestea cuvinte, căci ea a simțit efectele acestei iubiri creștine?

Cuvintele Pontificelui Benedit XV „iubirea creștinească” cu cari tămăiază pe cel mai mare contrar al omenirii, vor fi încadrate între cele mai mari minciuni.

Este evident, că autorul în susnumitul articol simte o durere amară pentru politica creștină și umană a împăratului Wilhelm.

Lupte de rasă în Reichstag-ul german. Pe când armata germană înaintează victorioasă la ost și vest pe pământul inimic, acasă în Reichstag se continuă luptele între partide și naționalități. Deputatul polon V. Trampezinsky vorbind în numele polonilor la desbaterea bugetului, declară că polonii se abțin de la votarea bugetului, până ce guvernul nu va delătura toate legile și dispozițiile luate împotriva națiunii polone de 30 de ani încoace. Se miră, că și pe timpul acestui cumplit războiu, căn Polonii își fac cu toată abnegațiunea datorințele și cetățeanii se susțin în bugetul poziții, ca exproprierea și colonizarea pământului polon. Guvernul are datorința să delature toate aceste legi înainte de încheierea războiului — nu cum li-s'a pus din partea guvernului în perspectivă — deoarece o nedreptate săvârșită de un deceniu nu se poate face numai prin vorbe.

În aceeași direcție a vorbit și deputatul Nisse, protestând împotriva măsurilor de germanizare ce s'au luat față de Danezii din Schleswig-Holstein. La votare Danezii și Polonii au absentat, iar socialdemocrații au votat în contra.

Înăsprirea relațiilor japo-chineze. Nota Japoniei adresată guvernului chinez a produs mare iritare în cercurile

Liturghie campestră.

În „Tipicul bisericesc” nu s'a face amintire despre modul cum are să procedă preotul, când în comuna sa proprie s'a află ostași — d. e. la manevră ori în popas — și comandantele cere să li-se facă o liturghie la altarul de ei improvizat afară la câmp, precum nu s'a amintește nici despre „slujba” la ziua împăratului, de și ambele sunt acte de importanță, îndeplinirea cărora încă are să fie uniformă.

Stălpărilor.

În Sâmbăta „Floriilor” în unele părți la Inerat, după Florii întâi, preotul, cantor-docentele cu elevii și alți credincioși adunați fiind la biserică, ia trasul al doilea pleacă la locul cu sălcile mățișorate — înflorite — de unde copii luând atâtea cât s'a fie de ajuns, preotul îmbrăcat acum în sfită și patrafir, dă binecuvântarea cădindu-le, să eintorc în ordine cântând troparul „Învieră cea de obște” și cu prapori în frunte intrând în biserică să începe „Inseratul” cu Litie. Duminică în ziua de „Florii” la Mănecat după Evanghelie s'a cetește rugăciunea dela „Binecuvântarea Stălpărilor” din Strajnic ori Liturgier.

(Va urma).

Zabran la 12 Martie 1915.

Liviu Iancu
parohul Zabranului.

mai înalte. Guvernul e într'o situație cât se poate de penibilă și e teama de izbucnirea unei revoluții la caz, că se fac concesiuni Japoniei. Juansikkai, prezidentul republicii chineze, umblă să trăgăneze afacerea, la ce guvernul Japoniei a răspuns că așteaptă până la 30 Martie rezolvarea chestiunii, când va intra numai decât în acțiune. Ca să se vadă cât de serios se consideră situația, a și început transportarea de trupe pe teritoriu chinez. Între astfel de împrejurări nici nu mai încap vre-o îndoială, că China va ceda și va împlini toate cererile Japoniei.

Războiul european.

Budapesta, 16 Martie. (Oficial).

Pe frontul din Polonia rusească, spre ost dela Sulajow, lângă Lapusno, am respins atacul puternic al dușmanului contra cavaleriei noastre, asemenea s'au prăbușit mai multe atacuri rusești de noapte date în ținutul Gorlice. În atacul acesta, dușmanul a fost încunjurat de artileria noastră, care i-a cauzat inimicului grele pierderi.

Pe zona cea mai mare din Carpați ieri s'au dat numai lupte de artilerie. După evenimentele din 14 l. c., cari au avut loc în pozițiile noastre, ce sunt situate dela pasul Ujoc spre nord, relativ a fost liniște. Dușmanul, în lupta dată în această zi, a avut pierderi mari. Din diviziile rusești de pe frontul prim am nimicit 2 batalioane, am făcut prizonieri 11 ofițeri, 650 ostași și am capturat 3 mitralieze. În regiunea, ce cade spre nord-vest dela Wyskow, diviziile noastre au ocupat o înălțime, am făcut prizonieri 380 ostași și și-au ținut pozițiile eluptate, față de contraatacurile repetite ale inimicului.

Încercarea de erumpere a inimicului de pe înălțimile situate spre nord dela Dnistrul, în linia Colomea, după lupte crunte, cari au ținut mai multe zile, am respins-o cu mari pierderi pentru agresori.

Dușmanul, ieri după amiază, primind ajutor nou, iarăși a erump de pe aceste înălțimi și în șiruri dese, de trei ori a atacat întăririle noastre de acolo, dar din nou a avut grele pierderi.

Diviziă de infanterie numărul 53, care poartă numele generalului Dankl, a opus o rezistență eroică dușmanului, care avea o putere preponderantă și a respins vehement toate atacurile.

Berlin, 16 Martie. (Oficial).

Frontul apusean: Spre sud dela Ypern, poziția engleză de pe înălțimea de lângă St. Eloi, pentru care am luptat de alaltăieri, am ocupat-o.

Spre nord-vest dela Arras, pe coasta sudică a înălțimii Lorreto se se dau lupte pentru un pisc de deal.

În Champagne artileria noastră a nimicit mai multe atacuri parțiale franceze, cauzând inimicului pierderi grele. Spre nord de Beau-Sejour trupele

noastre au ocupat dela Francezi mai multe tranșee.

În Argonne și părțile ostice luptele decurg.

În unele părți din Vogezi ne luptăm.

Frontul ostic: Spre nord-ost dela Prasnis, pe țărmul drept și stâng la Orzyc au atacat Rușii, dar i-am respins pretutindeni.

S'a dat luptă înverșunată pentru Jednorozek, unde am făcut prizonieri 2000 ostași.

Dela Vistula spre sud nu este nimic de semnalat.

Diverse.

Cruțarea făinei de grâu și săcară. Ordinul guvernului privitor la mestecarea făinilor de grâu și săcară cu făină de cucuruz, a cărui aplicare s'a amânat din lipsa făinei, de cucuruz, va fi întrodus cu 20 Martie c

Consiliu de coroană în România. În decursul săptămânii se va ținea în București consiliu de coroană, la care vor lua parte toți ministrii, șefii partidelor, foștii miniștri prezidenții camerei, și șeful statului maior. Consiliul de coroană se va ocupa de situația politică externă.

Comunicație întreruptă de zăpadă. În comitatul Trei-Scaune, ninsoarele mari cari țin de câteva zile au împedecat comunicația iar două sate Ojtoj și Câmpul sărat au fost două zile cu totul despărțite de celelalte sate. Între Brețe și Brașov circulația trenului a întârziat 24 ore.

Cutremurul de pământ din Fiume. Ieri seară s'a simțit un groaznic cutremur de pământ în Fiume, cutremurul care a durat mai multe minute, a fost însoțit de un groaznic murmur subteran. S'a simțit mai tare în părțile orașului, cari sunt pe deal. Daune nu au fost.

Un preot decorat. După ziarul Clujan „Ujság”, între ofițeriidecorați pentru vitejie, se află și numele iubitelui nostru preot Ioan Isaicu, parohul Feneșului sășesc, de present preot militar la Reg. 32 de honvezi. Majestatea Sa conziderând serviciile prestate în continu, chiar dela începutul campaniei de luptă din Galiția, din partea acestui distins preot român, la propunerea statului maior militar, grațios a și decorat pe fratele Isaicu cu crucea de aur clasa a II pentru merite preoțești.

Pentru clerul nostru românesc e o deosebită fală decorația confratelui nostru. Gratulăm din inimă. (X).

Indulgințe de 300 zile pentru rugăciunea de pace. După decretul publicat în ultimul număr din „Acta Apostolicae Sedis”, Papa Benedict al XV a conces indulgințe de 300 zile pentru toți aceia, cari au recitat cu inimă curată rugăciunea de pace compusă de Prea Sfântul Parinte. Indulgințele se pot aplica și pentru sufletele suferitoare.

Ziaristi din București în Bucovina. Mai multe ziare Bucureștene au întervenit pe lângă ministrul de externe, ca să le exopereze o concesiune, spre a constata la fața locului ororile comise de ruși în Bucovina. Răspunsul ministrului nostru de externe se așteaptă în tot momentul la București.

Mulțămită publică. Pentru fondul studenților săraci în caz de morb, dela școlile din Blaj au binevoit a contribui încă: Ioan Hossu, protopop on. Milaș 10 cor., Simeon Chibulecanean, paroh Cozma 4 cor., Vasile Pogăceaș preot Falușugatag dela dsa și colectă 10 cor., Ioan Bozac, vprotopop on. Sâmbotelec 10 cor., pentru ajutorul întins elevilor cercați de morburi, primească cu toții sinceră mulțămită. *Direcțiunea gimnazială.*

Efectele blocadei. Din Amsterdam se anunță: Naia engleza „Bergrove”, care transporta cărbuni, a fost avariata de un submarin german, și s'a scufundat. Behneke, locțiitorul șefului de marină german, anunță: După publicațiile amiralității engleze, crucișătorul german „Dresden”, pe neașteptate a fost atăcat de crucișătorul englez „Kent” și „Glasgow” și de crucișător „Oram”. După o luptă scurtă, au explodat materiile dinamice ale crucișătorului „Dresden”, naia s'a aprins și s'a scufundat. Personalul a fost salvat de crucișătoare Engleze.

Votarea bugetului în camera prusiacă. Camera magnaților a votat bugetul „en bloc”. Înainte de a se vota bugetul a vorbit principele Drachenberg. În războiul actual ce-l poartă Germania, este de lipsă executarea cea mai strictă a dispozițiilor votate. Viceprezidentul Dalbrück accentuează, că până acum nu s'a dat cazuri pentru votarea bugetului „en bloc”, iar acum votându-l arătăm, că toți suntem conduși de același ideal, și am delăturat divergențele de partid.

America și războiul. După ziarul „Fherland” în America 15 mii fabrici pregătesc scule de război. În Septembrie și Octomvrie al anului 1914 exportul de război a fost: patroane de 635.535 dolari, puști 575.283 dol. Total exportul a fost de 1.210.818 dol.

Înșelăciuni în liferările militare. La începutul mobilizării mai mulți liferanți din Seghedin au încercat să corumpă cu bani pe unii oficiali dela despărțământul de aproviziune militar de acolo, cu scopul că aceștia să primească și cviteze marfa liferată în condițiile stabilite de liferanți. Manoperele au fost denunțate și criminalii deținuți. Cazul a fost recurat la tribunal, care însă a declarat, că nu sferei sale de competență aparține, ci tribunalului militar. Tabla, la care s'a apelat cauza, s'a pronunțat în acelaș sens. Curia însă a nimicit sentința și a îndrumat tribunalul, ca să aducă sentința meritorie în cauză. Delicvenții au depus 1 milion 46 mii cor. cauție, cerând să fie puși pe picior liber. Fiindcă și organele militare au introdus investigație, este întrebare, dacă liferanții vor fi eliberați ori nu?

Măcelăria comisarului guvernial. Până ce reprezentanța orașului Cluj a tot emis comisii peste comisii, cari să facă raport asupra cauzelor scumpirii cărnii, comisarul guvernial, contele Bethlen Ödön a deschis fără multă vorbă o măcelărie, în care a dispus, ca să se vândă carne cu prețurile: Prima de vită kilogramul cu 290 cor. Cl. II. cu 230 cor. O măsură și dreaptă și binevenită.

Vicecomitele Clujului rehabilitat. Dozsa Endre vicecomitele „comitatului Clujului” a fost suspendat pe motivul neglijenței în oficiu. Dozsa a recurat dispoziția aceasta sumară a comisarului guvernial și după cum cetim în foile din Cluj, a fost rehabilitat.

Dozsa și-a ocupat din non oficiul, dar îndată și-a și luat un concediu mai îndelungat.

Răsbunarea brutarilor. Faimosul Apáthy din Cluj, cum e și membru în consiliul municipal, a luat într-o revistă teremtete și pe nevinovații brutari din Cluj. Cică ar fi jamba numai cât un nasture dela palton, iar cornul? amulet s'ar putea pune la orologiul oricărui cetățean, care s'ar mai putea pasiona azi și pentru amulete. A urmat apoi lecția bine meritată, pe care ceilalți membri municipali — fiindcă nu era între ei nici nici un brutar — o au ascultat cu evlavie cuvenită și sublinieri de aprobare.

La rândul lor brutarii — cari au înțeles din foi neplăcutul incident — au luat hotărîrea, ca pe dl Apáthy să nu-l mai servească. Pecul de casă i-a și denegat liferarea produselor sale, ceilalți s'au hotărît să-i arete simplu ușa, îndată ce va apărea cu coșarca după pâne. Din sursă bine informată se dă acum ca sigur, că Apáthy e hotărît să emigreze din Cluj, căci se teme, că va muri de foame.

Distincții militare. Înregistrăm o nouă serie de soldați români, decorați pentru vitejia lor dovedită în fața dușmanului.

Medalia de argint cl. I. pentru vitejie s'a conferit: sergentului major de stab Nicolae Șerban reg. 2, sergentului Gheorghe Căun din reg. 31 (bat. 3) sergentului Francisc Carșai reg. 51 (bat. 1.) sergenților Ioan Băluțiu, Ioan Drăgălin, Albin Florea, și infanteristului Ioan Ticulă, toți din reg. 64 (bat 4). infanteriștilor Iosif Dali și Dumitru Tărcala ambii din reg. 62, sergenților Iosif Morariu, Aurel Trămbițaș, Dumitru Pescariu, caporalilor Ciril Nistor, fruntașilor Ilie Varșea, Ștefan Sanciali, infanteriștilor Ioan Drăgoiu, Iosif Mateiu și Basiliu Nan, toți din reg. 31 (bat. 3), caporalilor Ambroziu Fodor și Nicolae Casoni din reg 50 (bat. 4.) caporalilor Axente Bălaș, Ion Balomiri, fruntașilor Adam Barbone, Sebastian Munteanu, infanteriștilor voluntari fruntași titulari Vasile German, Ioan Mărginean, infanteristului Nicolae Mihălean, gornistului Avram Mateiu, toți din reg. 64 (bat. 4), infanteriștilor George Nimta, Ioan Pucerta și Ciril Sebebenican din reg. de inf 62.

Medalia de argint pentru vitejie cl. II. s'a conferit: sergentului Beniamin Pătulea din reg. 2 de infanterie, caporalului Ioan Câmpean și infanteristului Ladislau Petric din reg. 51. infanteristului Basiliu Bordaș din reg. 62.

Necrolog. † *Macaveiu Groze* paroh gr. cat. român după scurte suferințe și-a dat nobilul suflet în mâinile Părintelui cereș în 13 a lunii crt. Rămășițele pământești s'au așezat spre odihna veșnică în 16 l. crt. în cimiterul bisericii din Cocoul de câmpie.

— † *Ioan Mititeanu* paroh român gr. cat. al Cociului după atât de lungi și grele suferinți, fiind împărțășit cu sfințele sacrameinte, și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului Duminecă în 14 Martie st. n. în al 47-lea an al vieții sale, în al 21-lea al fericitei sale căsătorii și în al 19-lea an al preoției.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre odihna vecinică Marți în 16 Martie st. n. la 11 ore a. m în cimiterul gr. cat. din Cociu.

Odihnească în pace!

Mai nou.

Budapesta, 17 Martie. (Oficial).

În Polonia rusească și Galiția apuseană și ieri am respins atacurile înverșunate ale inamicului. Pe zona din Carpați n'a obvenit eveniment marcant. În regiunea Wiskow, divizii dușmane au încercat, în decursul nopții, prin contraatacuri repetite să reocupe pozițiile cuprinse de trupele noastre. Atacurile pretutindenea au eșuat. Spre sud de Dnistru în unele locuri s'a schimbat situația. Spre ost dela Cernăuți, atacul infanteriei dușmane, a fost înfrânt de focul artileriei noastre de pe țărmul nordic al Prutului.

Berlin, 17 Martie. (Oficial).

Frontul apusean: Spre nord-vest de Arras, lupta dată pentr'un pisc de pe coasta sudică a înălțimei Lorretos'a sfârșit în favorul nostru. În Champagne spre vest de Perthes și nord de Le Mesnil, francezii în decursul zilei au atăcat de repetite ori, dar fără succes. Spre nord de Le Mesnil seara au început, cu puteri mari, un nou atac, lupta încă decurge. Luptele din Argonne încă nu s'au sfârșit. În părțile ostice din Argonne, pe coastele ce cad dela Vauquois spre nord-vest, am respins oastea franceză, care s'a așezat acolo interimal. La Pois de Pretre și Pont a Mouson au eșuat două atacuri franceze. În Vogezi se dau numai lupte de artilerie.

Frontul ostic: Atacul slab al inamicului dela Taurogen și Laugsargen genre l-am respins. Intre Orzyc și Scrva am zădărnicit încercările de atac ale dușmanului. Spre sud de Vistula nu este nimic de semnalat.

Posta Administrațiunii

Am primit și chităm abon. dela: *Leș* pe 1/3 1905—1/9 1906. — *Nagygyires* pe 1915 sem. 1-iu. — *Șteiu* pe 1913. — *Copand* pe 1/7 1913—1/7 1914. — *Cerghizel* pe 1914. Primim. — *Popești* (Papfalva) pe 1/7 1914—1/7 1915. — *Zalha* pe 20/6—20/12 1914. — *Cistelec* pe 1914 sem. 2-lea și din 1915 până în 10/2. În 30/3 914 s'au solvit 10 Cor. pe 1914 sem. 1-iu. — *Poiana Arișului* pe 1912 și 1913. — În restanță mai rămâne an. 1914. — *I. H. Gherla* pe 1915 sem. 1-iu. — *Rebrisoara* pe 1/7 1913—1/7 1914. — *Dumbrăvița* pe 1/7 1914—20/1 1915. — *Abrud* pe 1/12 1914—1/12 1915. — *Toldal* pe pe 1/9 1913—1/9 1914. Acesta nu e abon. anticipat. Binevoiti a Vă ținea de ceea ce v'am scris în 24/2 1914. — *Micus* pe 1915. — *Nagykomlós* pe 1915.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**
Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**